

Критерії оцінювання з образотворчого мистецтва

Згідно з рекомендаціями щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти.

Наказ Міністерства освіти
і науки України
01 квітня 2022 р. № 289

Особливістю системи оцінювання досягнень учнів з дисциплін художньо-естетичного циклу є її багатофункціональність, що зумовлена багатокомпонентністю змісту мистецької освіти, спрямованої на цілісне формування художньо-естетичної культури учнів, і передбачає:

- формування в учнів емоційно-естетичного ставлення до дійсності, світоглядних орієнтацій, особистісно-ціннісного ставлення до мистецтва, вітчизняної та зарубіжної художньої культури;
- розвиток емоційно-почуттєвої сфери, оригінального асоціативно-образного мислення, універсальних якостей творчої особистості;
- формування знань та уявлень про мистецтво, розуміння специфіки художньо-образної мови різних видів мистецтва, здібності до сприймання та інтерпретації художніх творів;
- розширення естетичного досвіду, вмінь і навичок у сфері мистецької діяльності, потреби в художньо-творчій самореалізації та духовному самовдосконаленні.

Об'єктами перевірки та оцінювання у процесі вивчення мистецьких дисциплін учнями мають стати:

- здатність учнів сприймати, розуміти і відтворювати твори мистецтва, інтерпретувати їх художньо-образний зміст (висловлювати власне естетичне ставлення);
- вміння і навички з практичної художньої діяльності (відтворення за зразком), досвід самостійної та творчої діяльності (застосування набутих знань і вмінь у змінених, зокрема, проблемно-пошукових ситуаціях);
- обізнаність у сфері мистецтв – елементарні знання та уявлення про мистецтво, його основні види і жанри, розуміння художньо-естетичних понять та усвідомлене користування відповідною термінологією, уявлення про творчість відомих вітчизняних і зарубіжних митців (мистецтвознавча пропедевтика);

- загальна естетична компетентність, художньо-образне мислення учнів як інтегрований результат навчання, виховання й розвитку.

Загальні критерії оцінювання результатів навчання учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти		Характеристика результатів навчальної діяльності			
Рівні результатів навчання	Бал	Загальна характеристика	Пізнає різні види мистецтва (Сприймання художніх творів)	Працює з текстом	Бере участь у творчій діяльності (Створення художніх творів)
I. Початковий	1	Учень/учениця розрізняє об'єкти вивчення.	Учень/учениця розрізняє побачені художні твори.	Учень/учениця розрізняє елементарні визначення.	Учень/учениця розрізняє за настроєм художні твори .
	2	Учень/учениця відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення	Учень/учениця аналізує незначну частину художніх творів, має нечіткі уявлення про засоби художньої виразності.	Учень/учениця відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення	Учень/учениця відтворює незначну частину художніх творів разом з учителем
	3	Учень/учениця відтворює	Учень/учениця аналізує незначну частину	Учень/учениця відтворює незначну частину навчального матеріалу; з	Учень/учениця відтворює незначну частину художнього

		частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконує елементарні завдання	художніх творів, з допомогою вчителя виконує аналіз художніх творів на елементарному рівні.	допомогою вчителя орієнтується у різних жанрах та видах мистецтва.	твору, з допомогою вчителя відтворює елементарні образи, притаманні художнім творам.
II. Середній	4	Учень/учениця з допомогою вчителя відтворює основний навчальний матеріал, повторює за зразком певну операцію, дію	Учень/учениця з допомогою вчителя аналізує основну частину творів, виконує аналіз художніх творів за зразком з використанням підказок.	Учень/учениця з допомогою вчителя відтворює основні визначення та називає художників, які вивчаються на уроках.	Учень/учениця відтворює основну частину художнього твору, повторює за прикладом вчителя найпростіші образи, будує композицію
	5	Учень/учениця відтворює основний навчальний матеріал, з помилками й неточностями дає визначення понять, формулює правило	Учень/учениця самостійно аналізує художні твори, з помилками та неточностями називає основні засоби художньої виразності.	Учень/учениця відтворює визначення основних жанрів та видів образотворчого мистецтва, з помилками та неточностями дає визначення мистецьких понять.	Учень/учениця відтворює основний художній матеріал з помилками в композиції та з засобах виразності.
	6	Учень/учениця виявляє знання й розуміння основних	Учень/учениця виявляє знання й розуміння засобів художньої виразності, правильно,	Учень/учениця виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу; відповідає правильно, але недостатньо	Учень/учениця виявляє знання та розуміння основного матеріалу призначеного для виконання, але недостатньо

		положень навчального матеріалу; відповідає правильно, але недостатньо осмислено; застосовує знання при виконанні завдань за зразком	але недостатньо осмислено аналізує художні твори, використовуючи зразок та підказки.	осмислено, при розмові про мистецькі явища чи художників користується зразком.	осмислено виконує художні твори твори допускаючи композиційні, технічні, тощо, неточності
III. Достатній	7	Учень/учениця правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, наводить окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії	Учень/учениця правильно аналізує художні твори, частково контролюючи власні навчальні дії.	Учень/учениця знає основоположні факти з образотворчого мистецтва, виявляє здатність до наведення прикладів на підтвердження власних думок.	Учень/учениця частково контролює власне виконання, наводить аргументи щодо доцільності обраних ним динамічних відтінків у конкретному творі.
	8	Учень/учениця має достатні знання, застосовує вивчений матеріал у	Учень/учениця аналізує художні твори встановлюючи найсуттєвіші взаємозв'язки між засобами художньої	Учень/учениця має достатні знання та застосовує при відповіді на стандартні запитання, відповіді надає логічні, хоч і мають неточності.	Учень/учениця загалом контролює власне виконання, виявляє здатність до встановлення взаємозв'язків між темою та вибором композиції, художніх засобів.

	<p>стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність; відповіді логічні, хоч і мають неточності</p>	<p>виразності, робить висновки.</p>		
9	<p>Учень/учениця добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, аналізує й систематизує інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною</p>	<p>Учень/учениця добре аналізує та систематизує художні твори, виявляє здатність до їх порівняння на основі засобів художньої виразності.</p>	<p>Учень/учениця добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, використовує загальновідомі факти, для аргументації власної позиції відповідно до певного художнього явища.</p>	<p>Учень/учениця добре володіє правилами виконання художніх творів, контролюючи власне виконання; виявляє здатність до використання загальновідомих художніх засобів.</p>

		і правильною аргументацією			
IV. Високий	10	Учень/учениця має повні, глибокі знання, використовує їх у практичній діяльності, робить висновки, узагальнення	Учень/учениця самостійно аналізує художні твори, використовуючи різноманітні позначення засобів художньої виразності; порівнює твори за різними критеріями.	Учень/учениця має повні, глибокі знання з образотворчого мистецтва, орієнтується в термінології та використовує її на практиці, відповідаючи на запитання може узагальнити власну відповідь.	Учень/учениця добре створює твори, використовуючи різноманітні прийоми виконання, самостійно аналізує виконання робіт одноосібно і у групах.
	11	Учень/учениця має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, знаходить інформацію та аналізує її, ставить і розв'язує проблеми	Учень/учениця самостійно аналізує художні твори з використанням всієї палітри засобів виразності, пояснює засоби виразності художнього образу у творах різних видів мистецтва, наводить приклади, порівнює твори та знаходить подібні у межах навчальної програми. Описує і пояснює емоції та почуття, що виникають під час сприймання мистецтва, порівнює власні вподобання з уподобаннями інших осіб.	Учень/учениця має гнучкі знання з образотворчого мистецтва розрізняє види образотворчого мистецтва та орієнтується в її термінології та художниках. Самостійно знаходить інформації, користуючись різноманітними джерелами. Самостійно формулює запитання, виявляючи зацікавлення предметом.	Учень/учениця виконує художні твори самостійно та у групі, доцільно використовує засоби художньої виразності, вдало підбирає композицію та оформлення роботи

	<p>12</p> <p>Учень/учениця має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях; самостійно аналізує, оцінює, узагальнює опанований матеріал, самостійно користується джерелами інформації, приймає обґрунтовані рішення</p>	<p>Учень/учениця усвідомлено аналізує художні твори, показуючи системні та міцні знання засобів художньої виразності. Самостійно, на основі власного аналізу описує художні твори. Обирає твори мистецтва, суголосні власним емоціям. Вирізняє художні засоби, які вплинули на враження від твору. За потреби обирає види художньо-творчої діяльності для задоволення. Виражає свої почуття різними художніми засобами.</p>	<p>Учень/учениця має системні міцні знання, виокремлює та характеризує жанрові ознаки творів різних видів мистецтва, наводить приклади творів різних жанрів. Застосовує відповідну термінологію. Пояснює художні цінності творів, коментує своє ставлення до них. Порівнює художні образи з явищами довкілля, пояснює зв'язки між мистецтвом і життям.</p>	<p>Учень/учениця свідомо виконує художні твори, дотримуючись правил композиції, використовує потрібні та найвдаліші художні засоби, естетично оформлює роботу. Працює самостійно та в групі, розподіляючи обов'язки. Бере участь у мистецьких проєктах, інсценізаціях.</p>
--	---	---	--	--

Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів 5-7 класів з образотворчого мистецтва

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів
I. Початковий	1	Учень (учениця) сприймає та відтворює художні образи на частковому рівні, однозначно їх характеризує, демонструє слабо сформоване художньо-естетичне мислення, елементарні навички та уміння у творчій художній діяльності
	2	Учень (учениця) володіє незначною частиною тематичного матеріалу, має слабо сформований рівень сприйняття художніх образів, виявляє певні творчі вміння та навички у практичній діяльності, володіє незначною частиною термінологічного мінімуму; словниковий запас в основному дозволяє викласти думку
	3	Учень (учениця) здатний сприймати та відтворювати окремі фрагменти художніх образів з конкретним образно-художнім змістом, знає незначну частину тематичного матеріалу, послуговуючись обмеженим термінологічним та словниковим запасом
II. Середній	4	Учень(учениця) може відтворювати художні образи на репродуктивному рівні, в основному розуміє образну сферу художнього твору; застосування знань та термінологічного запасу на практиці задовільне
	5	Учень (учениця) володіє навичками й уміннями, які дають змогу проаналізувати чи відтворити окремі художні образи, котрі мають художньо конкретну словесну понятійну основу, але не завжди вміє сприймати і відтворювати художні образи, які вимагають абстрактного художньо-мистецького мислення; виявляє задовільне знання художньої термінології
	6	Учень (учениця) не завжди послідовно та логічно характеризує окремі художні явища, його розповідь потребує уточнень і додаткових запитань; виявляє знання і розуміння основних тематичних положень, але не завжди вміє самостійно зробити аналіз художнього твору, порівняння, висновки щодо сприймання творів образотворчого мистецтва

III. Достатній	7	Учень (учениця) може відтворити різні візуальні образи, проте робить непереконливі висновки, не завжди послідовно викладає свої думки, допускає мовленнєві та термінологічні помилки; знає найважливіший тематичний художній матеріал, але знання не достатньо стійкі
	8	Учень (учениця) вміє сприймати і репродукувати візуальні образи певного рівня, досить повно аналізує художньо-образний зміст твору, але має стандартне мислення, йому бракує власних висновків, асоціацій, узагальнень; незавжди вміє поєднувати художні образи та життєві явища; на достатньому рівні володіє спеціальною художньою термінологією при аналізуванні художніх творів у процесі їх сприймання та інтерпретації
	9	Учень(учениця) виявляє достатнє засвоєння тематичного художнього матеріалу, але допускає неточності у використанні спеціальної художньої термінології, які потребують допомоги вчителя, трапляються поодинокі недоліки у відтворенні художнього образу і художньо-образному оформленні своїх роздумів щодо оцінки творів образотворчого мистецтва
IV. Високий	10	Учень (учениця) має міцні знання програмового матеріалу, але, аналізуючи художні твори, допускає несуттєві неточності у формулюваннях та використанні спеціальної художньої термінології, не завжди обґрунтовано може довести свою точку зору на художні явища в процесі їх сприймання, не завжди вміє відтворити окремі фрагменти художніх образів. Вказані неточності може виправляти самостійно
	11	Учень (учениця) володіє тематичним художнім матеріалом у межах програми, вміє використовувати набуті знання, уміння і здібності у нових художньо-творчих завданнях, виявляє знання спеціальної художньої термінології, їх усвідомлення та міцність, уміння систематизувати, узагальнювати, аналізувати твори візуального (образотворчого) мистецтва, асоціювати їх з творами інших мистецтв та життєвими явищами, застосовувати набуті знання в образотворчій діяльності
	12	Учень (учениця) має міцні, ґрунтовні знання тематичного художнього матеріалу (жанри, митці, твори образотворчого мистецтва) у межах програми, здатний систематизувати, узагальнювати, свідомо сприймати та відтворювати візуальні образи, широко застосовувати асоціативні зв'язки між творами образотворчого мистецтва, творами інших мистецтв та життєвими явищами. Учень (учениця) має достатньо високий рівень художньо-мистецького мислення у розвитку світопізнання і світовідчуття; самостійно використовує набуті художні вміння, навички та власні здібності в художній діяльності

